

Forslag

til

Lov om ændring af lov om ophavsretten til litterære og kunstneriske værker.

(Søfolks radio- og fjernsynsbetjening.)

Fremsat den 15. november 1977 af

Arentoft (FP), Glistrup (FP), Lawaetz (FP) og Wissing (FP).

I lov om ophavsretten til litterære og kunstneriske værker, jfr. lovbekendtgørelse nr. 130 af 15. april 1975, som ændret ved § 4 i lov nr. 250 af 12. juni 1975 og ved lov nr. 240 af 8. juni 1977, foretages følgende ændring:

§ 11 affattes således:

„§ 11. Af et offentliggjort værk må:

- a. enkelte eksemplarer fremstilles til privat brug, men de må ikke udnyttes på anden måde,

- b. eksemplarer fremstilles til brug for de om bord på danske skibe i udenrigsfart beskæftigede personer, dog alene for så vidt angår eksemplarfremstilling og brug af danske radio- og fjernsynsudsendelser.

Denne bestemmelse medfører ikke ret til at lade andre eftergøre brugskunst eller billedhuggerværker eller fremstille kunstneriske gengivelser af andre kunstværker og heller ikke ret til at opføre bygningsværker.“

Bemærkninger til lovforslaget.

Nærværende lovforslag er en genfremsættelse af et næsten tilsvarende lovforslag, nr. 153, der blev behandlet i folketingsåret 1975-76, hvor det blev forkastet. Forhandlingerne er optaget i folketingets forhandlinger, spalte 6961-6973, 8900-8901 og 9152, lovforslaget i tillæg A, sp. 2533, og betænkningen i tillæg B, sp. 903, og lovforslag nr. 107, der blev behandlet i folketingsåret 1976-77, 1. samling, hvor det blev forkastet. Forhandlingerne er optaget i folketingets forhandlinger, 1. samling, spalte 2879-2894, 3820-3822, 4069-4074.

Højesteretsdom af 24. maj 1976 vakte vidtstrakt harme i anledning af, at danske søfolk udsættes for ikke at kunne få fjernsynsbetjening, hvilket givetvis er en aldeles utilsigtet konsekvens af den gældende ophavsretslovgivning.

Ved det næsten tilsvarende lovforslags behandling i samlingen 1975-76 blev det fra flere sider

anført, at problemerne burde løses ved forhandling med de implicerede organisationer, og det blev gjort gældende, at der alene skulle være tale om en symbolsk betaling til ophavsretsindehaverne. Således udtalte hr. Lembourn, spalte 6969: »Det er ganske rigtigt, at det ikke er et spørgsmål om ophavsret, det er simpelt hen blot et spørgsmål om, at rederierne betaler en ganske symbolsk lille afgift«. Heri erklærede hr. Lasse Budtz sig enig (spalte 6969).

Fremskridtspartiet mener imidlertid, at det må være rimeligt, at problemerne løses som anført i dette lovforslag, og da vi er enige i, at det alene drejer sig om symbolske beløb til ophavsretsindehaverne, må det være naturligt, at disse beløb er inkluderet i den betaling, Danmarks radio yder for udsendelserne til ophavsretsindehaverne. Herved undgås mange vanskelige forhandlinger og megen

administration, idet vederlaget, som ophavsretsindehaverne modtager fra Danmarks radio, således også omfatter de i lovforslaget anførte båndudsendelser, således at man må tage hensyn hertil, når vederlaget fastsættes for udsendelserne i radio og fjernsyn.

Fremskridtspartiet er endelig af den opfattelse, at det er urimeligt, at der nu er forløbet 4½ år, siden der først blev rørt ved hele spørgsmålet. Dette helt urimelige forhold fremgår af nedenævnte historiske opsummering:

20. juli 1972:

Meddeler kulturministeren, at han agter i den kommende folketingssamling at fremsætte forslag til en ny lov om radio- og fjernsynsvirksomhed, samt at han, inden folketinget har taget stilling til dette forslag, næppe har mulighed for at medvirke yderligere til en løsning af de søfarendes problem.

9. august 1972:

De søfarendes organisationers fællessekretariat henstiller til kulturministeren, at der søges statsbevillinger til at betale honorar til ophavsretsindehaverne som en midlertidig løsning.

7. februar 1973:

Fremsætter kulturministeren forslag til lov om radio- og fjernsynsvirksomhed, der skulle give Danmarks radio mulighed for at fremstille programmer på anden måde end gennem udsendelser (underforstået bl. a. TV-kassetter til skibe).

6. marts 1973:

Skriver rederiforeningen sammen med de søfarendes organisationer til kulturministeren, at det fremsatte lovforslag ikke i nødvendigt omfang dækkede Danmarks radios forpligtelser over for de søfarende, og foreslog en konkret formulering af den pågældende lovs bestemmelser (paragraf 7), der skulle fjerne enhver tvivl om muligheden for gennemførelse af TV-programmer til søfarende. Kopi af brevet sendes til ordførerne for de politiske partier.

6. april 1973:

Har Danmarks Rederiforening sammen med repræsentanter for de søfarendes organisationer foretræde for folketingets kulturudvalg.

9. april 1973:

Bedder rederiforeningen kulturministeren om et møde for at redegøre for erhvervets synspunkter.

11. april 1973:

Meddeler kulturministeren rederiforeningen, at han mener, at det fremsatte lovforslag på tilfredsstillende måde dækker Danmarks radios forpligtelser over for de søfarende, samt at han agter at nedsætte et udvalg med den opgave at undersøge de praktiske og økonomiske problemer i forbindelse med tilvejebringelse og distribution af radio- og fjernsynsprogrammer til brug for søfarende.

8. maj 1973:

Skriver rederiforeningen sammen med de søfarendes organisationer til kulturministeren og henstiller på ny, at han fremsætter ændringsforslag til lovforslaget.

14. maj 1973:

Finder et møde sted mellem kulturministeren og repræsentanter for rederiforeningen og de søfarendes organisationer. Kulturministeren oplyser, at der var politisk velvilje til nu at løse sagen, og gentager, at der ville blive nedsat et udvalg. Han mener fortsat ikke, at det er nødvendigt med en ændring af radiospredningsloven som foreslået af søfartens organisationer.

8. juni 1973:

Vedtager folketinget den nye lov om radio- og fjernsynsvirksomhed, uden at der er taget hensyn til søfartens organisationers ændringsforslag.

31. august 1973:

Meddeler kulturministeren, at der er nedsat et embedsmandsudvalg med den opgave at undersøge de praktiske og økonomiske problemer i forbindelse med TV for søfarende.

18. september 1973:

Skriver rederiforeningen sammen med de søfarendes organisationer til kulturministeren og påtaler det utilfredsstillende i, at skibsfartens organisationer ikke er repræsenteret i udvalget. Ministeren tager ikke hensyn hertil.

26. september 1973:

Repræsentanter for rederiforeningen og de søfarendes organisationer har foretræde for udvalget. Det officielle referat fra mødet fremsendes til rederiforeningen den 21. februar 1974.

25. februar 1975:

Skriver rederiforeningen til kulturministeren og påtaler den sendrægtige behandling i det nedsatte udvalg vedrørende TV-programmer for de søfa-

rende, som rederiforeningen fandt helt urimelig og uacceptabel. Kopi af dette brev blev sendt til radiorådets medlemmer.

7. marts 1975:

Tilbageviser kulturministeren kritikken med henvisning til blandt andet vanskelighederne ved at foretage realistiske beregninger af de produktions tekniske investerings- og driftsudgifter samt størrelsen af eventuelt vederlag til ophavsretsorganisationerne.

21. april 1975:

Skriver rederiforeningen tilbage til kulturministeren og tilbageviser, at de påståede produktions tekniske vanskeligheder m. v. kunne begrunde sendrægtigheden.

23. juni 1975:

Afgiver udvalget vedrørende radio- og fjernsynsprogrammer for søfarende en delbetænkning vedrørende kortbølgeudsendelserne.

11. juli 1975:

Skriver rederiforeningen til kulturministeren og påtaler, at udvalget havde fremmet en indstilling om kortbølgeudsendelser og ladet TV-programservicen for de søfarende ligge.

20. november 1975:

Meddeler ministeriet for kulturelle anliggender ved brev til rederiforeningen, at Danmarks radio nu er indstillet på at medvirke til etablering og drift af en videoprogramtjeneste for de søfarende, og at udvalget vil fortsætte sit arbejde.

1. december 1975:

Svarer rederiforeningen, at den påståede sendrægtighed hermed til fulde er bekræftet, og henstiller, at de søfarendes organisationer nu kommer med i arbejdet.

22. december 1975:

Meddeler udvalget, at der var afgivet en betænkning.

14. januar 1976:

Fremsender kulturministeren et eksemplar af en betænkning til orientering og foreslår, at betænkningen bliver gjort til genstand for en forhandling mellem Danmarks rederiforening, de søfarendes fællessekretariat og kulturministeriet.

20. januar 1976:

Fremskridtspartiet fremsætter lovforslag nr. L

153 om ændring af lov om ophavsretten til litterære og kunstneriske værker. (Søfolks fjernsynsbetjening).

27. januar 1976:

Finder møde sted hos kulturministeren, der dog ikke selv kommer til stede. Hr. Harder Rasmussen fra kulturministeriet, der leder mødet, oplyser, at underhåndsinformationer gik ud på, at der næppe kunne forventes større problemer omkring ophavs mændenes rettigheder. Organisationerne udtaler, at der intet nyt var fremkommet i betænkningen, og kritiserer, at de ophavsretlige problemer ikke var løst for længst.

12. marts 1976:

1. behandling af fremskridtspartiets lovforslag L 153.

13. april 1976:

Fremsender handelsministeriet den nu trykte og offentliggjorte betænkning om iværksættelse af en distribution af billedbåndkassetter til danske skibe med anmodning om rederiforeningens vurdering af, i hvilket omfang skibe fra de under foreningen hørende rederier kan antages at ville blive deltagere, samt om en stillingtagen til valg af teknisk apparatur, d. v. s. hvilket af de to i betænkningen nævnte systemer (U-matic eller VCR) videoprogramtjenesten efter foreningens opfattelse bør baseres på.

27. april 1976:

2. behandling af fremskridtspartiets lovforslag L 153.

30. april 1976:

3. behandling af fremskridtspartiets lovforslag L 153. Forslaget forkastet med 125 stemmer mod, 19 for (fremskridtspartiet), 1 undlod at stemme.

17. maj 1976:

Besvares handelsministeriets brev på grundlag af den i betænkningen indeholdte skitse, at der i løbet af en vis tid ville forventes en tilslutning på ca. 150 skibe, endvidere at kopieringen af båndene formentlig kunne gøres væsentlig billigere end skitseret af Danmarks radio.

Samme dag tilskriver rederiforeningen en række leverandører af det omtalte udstyr til skibe med anmodning om at få fremsendt tilbud i henhold til en nærmere specifikation.

11. og 25. juni 1976:

Har repræsentanter for Danmarks radio og han-

delsministeriet samt Handelsflådens Velfærdsråd ført forhandlinger med »ophavsretsindehavernes organisationers kassetteudvalg«, dog uden resultat. Ophavsretsindehaverne har indiceret et beløb på 1000 kr. pr. år pr. skib for at gå med til en TV-ordning for søfarende.

11. november 1976:

Fremskridtspartiet genfremsætter lovforslag nr. L 107 om ændring af lov om ophavsretten til litterære og kunstneriske værker. (Søfolks radio- og fjernsynsbetjening).

8. december 1976:

1. behandling af fremskridtspartiets lovforslag L 107.

18. januar 1977:

2. behandling af fremskridtspartiets lovforslag L 107.

21. januar 1977:

3. behandling af fremskridtspartiets lovforslag L 107, forslaget forkastet med 109 stemmer mod, 23 for (fremskridtspartiet), 13 undlod at stemme.

31. marts 1977:

På et møde i Handelsflådens Velfærdsråd forelægges et udkast til overenskomst mellem Danmarks radio, Handelsflådens Velfærdsråd og ophavsretshaverne vedr. TV til søfarende.

5. april 1977:

Skriver rederiforeningen til handelsministeriet, at det er rederiforeningens umiddelbare reaktion på det foreliggende udkast til overenskomst vedrørende TV for søfarende, at den indebærer en sådan diskriminering af de søfarende og indskrænkning

af deres adgang til at se dansk TV på lige fod med landets øvrige borgere, at den er helt uacceptabel som grundlag for en TV-service for søfarende. Kopi af brevet tilsendes kulturministeriet og Danmarks radio.

5. maj 1977:

Folketinget vedtager lov om ændring af lov om velfærdsforanstaltninger for søfarende. Under arbejdet med denne lovændring udtrykker alle politiske ordførere atter deres positive indstilling til en snarlig løsning af problemerne omkring TV til søs.

23. maj 1977:

Handelsflådens Velfærdsråd afviser det foreliggende udkast til overenskomst, som returneres til handelsministeriet.

25. maj 1977:

Folketinget vedtager lov om ændring af ophavsretsloven, der giver udvidet adgang til vederlagsfrit at optage TV-udsendelser til undervisningsformål. Denne liberalisering tilgodeser ikke de søfarende, som stadig er uden mulighed for at se dansk TV i skibene.

Det urimelige i hele spørgsmålet om TV-udsendelser til søfolk er, at samtlige politiske partier i folketinget er positive over for tanken, men alligevel er ingen konkrete resultater nået, fordi man hidtil stedse har håbet at kunne løse problemerne på anden måde end ved at ændre i ophavsretsloven.

Erfaringen må nu have vist, at det ikke lader sig gøre inden for en rimelig tid.